

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

14. ragina Tarybą ir Komisiją paspartinti derybų dėl ES ir Gruzijos vizų režimo pradžią siekiant artimiausioje ateityje priimti vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo ir readmisijos susitarimus su Gruzija, kad Gruzijos gyventojai nebūtų nepalankesnėje padėtyje nei Rusijos pasus turintys separatistinių regionų gyventojai;
15. džiaugiasi 2008 m. vasario 18 d. Tarybos išvadomis dėl EKP, kuriose teigiama, kad ten, kur įmanoma, reikia pradėti derybas dėl plačios apimties ir visapusiškų laisvosios prekybos susitarimų; ragina Komisiją siekti greitai sudaryti susitarimą su Gruzija, patenkinant jos siekius ir valstybių narių gauti derybų mandatą; tikisi tolesnės pažangos šiuo klausimu pirmininkaujant Prancūzijai;
16. palankiai vertina tai, kad siekiant paskatinti dvišalį dialogą ir EKP veiksmų plano įgyvendinimą buvo įsteigtas ES ir Gruzijos Teisingumo, laisvės ir saugumo pakomitetas;
17. tikisi, kad Gruzija visiškai pasinaudos papildomomis finansinėmis galimybėmis, kurias suteikia Kaimynystės investavimo priemonė (KIP), ypač vykdant su infrastruktūra, energetika ir aplinkos apsauga susijusius projektus, tačiau ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti švietimui, demokratijos kūrimui ir socialinei sričiai;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Gruzijos prezidentui ir parlamentui, ESBO, Europos Tarybai, Rusijos Federacijos prezidentui ir parlamentui.

2006 m. metinis pranešimas apie BUSP

P6_TA(2008)0254

2008 m. birželio 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos metinio pranešimo Europos Parlamentui dėl pagrindinių ES bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) aspektų ir esminių pasirinkimų, pateikto Europos Parlamentui pagal 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinio susitarimo G punkto 43 dalį – 2006 m. (2007/2219(INI))

(2009/C 285 E/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos metinį pranešimą Europos Parlamentui dėl pagrindinių ES bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) aspektų ir esminių pasirinkimų, pateiktą Europos Parlamentui pagal 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo G punkto 43 dalį – 2006 m.,
- atsižvelgdamas į ES sutarties 21 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sutartį, iš dalies keičiančią Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį (Lisabonos sutartį), pasirašytą Lisabonoje 2007 m. gruodžio 13 d., ir į 2007 m. gruodžio 12 d. paskelbtą Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Tarybos priimtą Europos saugumo strategiją (ESS),
- atsižvelgdamas į pirmiau minėtą 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1. Susitarimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu 2008/371/EB (OL L 128, 2008 5 16, p. 8).

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 14 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybos išvadas ir jos raginimą skubiai baigti nacionalinio ratifikavimo procesą, kad Lisabonos sutartis įsigaliotų jau 2009 m. sausio 1 d.,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 15-16 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl 2007–2013 m. finansinės perspektyvos,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 20 d. rezoliuciją dėl Lisabonos sutarties ⁽¹⁾ ir į 2008 m. sausio 22 d. Parlamento Užsienio reikalų komiteto nuomonę šiuo klausimu,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl Tarybos metinio pranešimo Europos Parlamentui dėl pagrindinių BUSP aspektų ir esminių pasirinkimų, įskaitant Europos Sąjungos bendrojo biudžeto finansinius aspektus – 2005 m. ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. lapkričio 16 d. rezoliuciją dėl Europos saugumo strategijos įgyvendinimo atsižvelgiant į ESGP ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl naujų finansinių priemonių vystymuisi finansuoti ir Tūkstantmečio tikslų ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 10 d. ir lapkričio 14 d. rezolucijas dėl ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimo ⁽⁵⁾ ir į 2007 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl ES ekonominių ir prekybinių santykių su Rusija ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 1 d. rezolucijas dėl ES ir JAV santykių gerinimo pagal Transatlantinės partnerystės sutartį ir dėl ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų transatlantinių ekonominių santykių ⁽⁷⁾, taip pat į savo 2007 m. balandžio 25 d. rezoliuciją dėl transatlantinių santykių ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 12 d. rezoliuciją dėl padėties Artimuosiuose Rytuose ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl ES ir Kinijos aukščiausio lygio susitikimo – ES ir Kinijos dialogo dėl žmogaus teisių ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl dabartinės Europos Sąjungos ir Afrikos santykių padėties ⁽¹¹⁾ ir į 2007 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl Afrikos Kyšulio: ES regioninės politikos partnerystė vardan taikos, saugumo ir vystymosi ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl reformų arabų pasaulyje: kokios strategijos turėtų laikytis Europos Sąjunga ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 27 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos tvirtesnės partnerystės ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0055.

⁽²⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 309.

⁽³⁾ OL C 314 E, 2006 12 21, p. 334.

⁽⁴⁾ OL C 290 E, 2006 11 29, p. 396.

⁽⁵⁾ OL C 76 E, 2008 3 27, p. 95 ir P6_TA(2007)0528.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0262.

⁽⁷⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 226 ir 235.

⁽⁸⁾ OL C 74 E, 2008 3 20, p. 670.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0350.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0622.

⁽¹¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0483.

⁽¹²⁾ OL C 76 E, 2008 3 27, p. 106.

⁽¹³⁾ OL C 76 E, 2008 3 27, p. 100.

⁽¹⁴⁾ OL C 296 E, 2006 12 6, p. 123.

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2006 m. sausio 18 d. rezoliuciją ⁽¹⁾ ir į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos 2008 m. kovo 10 d. išvada dėl Afganistano,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl Branduolinių ginklų neplatavimo sutarties (BGNS) 2005 m. peržiūros konferencijos: branduoliniai ginklai Šiaurės Korėjoje ir Irane ⁽²⁾, kurioje aiškiai pabrėžiama, kad Korėjos pusiasalio atžvilgiu ES laikysis principo, pagal kurį, neturėdama galimybės dalyvauti derybose, ji neteiks finansinės paramos,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl Irano ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl Komisijos sprendimo, įsteigiančio specialiąją priemonę Irakui 2007 m., projekto ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. rugsėjo 26 d. rezoliuciją dėl Bendros užsienio politikos energetikos srityje kūrimo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją „Dėl pasaulio klimato kaitos apribojimo iki 2 laipsnių Celsijaus. Pasirengimas Balyje vyksiančiai konferencijai klimato kaitos klausimais ir tolesniems veiksams (13-oji Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencija ir 3-joji konferencijos šalių sesija, kurios metu susitinka Kioto protokolo šalys (COP 13 ir COP/MOP3))“ ir į 2007 m. lapkričio 29 d. rezoliuciją dėl prekybos ir klimato kaitos ⁽⁶⁾, taip pat į 2008 m. kovo 13-14 d. Briuselio Europos Vadovų Taryboje pirmininkavusios valstybės išvada dėl klimato kaitos ir energetikos ir šioje Europos Vadovų Taryboje ES Vyriausiojo įgaliojimo ir Europos Komisijos pateiktą dokumentą dėl klimato kaitos ir tarptautinio saugumo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl kovos su terorizmu ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. balandžio 26 d. rezoliuciją dėl 2006 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių pasaulyje ir ES politikos šioje srityje ⁽⁹⁾ ir į 2007 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją dėl dialogų ir konsultacijų su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais eigos ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos pajėgumų integruoti naujas valstybes nares institucinių aspektų ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl plėtros strategijos ir pagrindinių iššūkių 2006-2007 m. ⁽¹²⁾ ir į 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos stiprinimo ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 17 d. rezoliuciją dėl požiūrio į Juodosios jūros regioninę politiką ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rekomendaciją Tarybai dėl Europos Sąjungos ir Serbijos santykių ⁽¹⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A6-0189/2008),

⁽¹⁾ OL C 287 E, 2006 11 24, p. 176.

⁽²⁾ OL C 320 E, 2005 12 15, p. 253.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0488.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0481.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0413.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0537, ir Priimti tekstai, P6_TA(2007)0576.

⁽⁷⁾ S113/08, 2008 m. kovo 14 d.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0612.

⁽⁹⁾ OL C 74 E, 2008 3 20, p. 753.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0381.

⁽¹¹⁾ OL C 317 E, 2006 12 23, p. 485.

⁽¹²⁾ OL C 317 E, 2006 12 23, p. 480.

⁽¹³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0538.

⁽¹⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0017.

⁽¹⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0482.

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

- A. kadangi norint pasiekti Sąjungos išorinių veiksmų, ypač jos užsienio reikalų politikos, tikslų labai svarbu aiškiai apibrėžti Sąjungos interesus,
- B. kadangi norint sustiprinti BUSP ir padidinti jos veiksmingumą reikalinga didesnė politinė Europos Sąjungos vienybė, nes priešingu atveju gali sumažėti Europos Sąjungos, kaip tarptautinės veikėjos, patikimumas, kaip kad atsitiko ES elgesio su Kinija, Rusija, Iraku, Afganistanu, Kuba ir energetinio saugumo atveju; kadangi reikia tikėtis, kad Lisabonos sutartis ir stipresnis Vyriausiojo įgaliotinio vaidmuo padės sukurti labiau į ateitį orientuotą ir ilgalaikę užsienio politikos strategiją ir sukurti nuoseklią visų valstybių narių remiamą koncepciją,
- C. kadangi Lisabonos sutartimi aiškiai pagerinami dabar galiojantys susitarimai dėl BUSP ir taip sustiprinama Sąjungos tarptautinė padėtis bei padidinamas veiksmingumas; kadangi, nepaisant to, reikia tolesnių pastangų siekiant integruoti užsienio politikos sprendimų priėmimo procesą, kad būtų panaikinta veto teisė ir nustatytas sprendimų priėmimas kvalifikuota balsų dauguma,
- D. kadangi už ES sienų vykstančių krizių ir konfliktų daromas spaudimas ir poreikis spręsti naujas greitos klimato kaitos sukeltas ir nerimą keliančias problemas lemia platesnę BUSP perspektyvą,
- E. kadangi norint, kad BUSP ir būsima bendroji saugumo ir gynybos politika (BSGP) būtų patikima, turi būti šių krypčių politikos siekius ir tikslus atitinkantys ištekliai ir kadangi manoma, kad šiuo tikslu reikia labai padidinti išteklius 2009 m. vykdant Finansinės perspektyvos laikotarpio vidurio persvarstymą bei panaudoti kitus finansinius šaltinius,

Principai

1. mano, kad BUSP, įskaitant Europos saugumo ir gynybos politiką (ESGP), nuo jos vykdymo pradžios stiprina Europos tapatybę ir ES, kaip pasaulinės veikėjos, vaidmenį;
2. vis dėlto mano, kad ES vaidmuo pasaulyje neatitinka jos galimybių ir Europos viešosios nuomonės lūkesčių, nes valstybės narės nenori pradėti vykdyti reikalingų ir neišvengiamų užsienio politikos veiksmingumo, nuoseklumo ir atskaitingumo didinimo reformų;
3. mano, kad Europos Sąjunga yra vertybėmis pagrįsta bendrija – todėl, jei nori būti patikima pasaulinė veikėja, ji privalo išlaikyti savo aukštus išorės santykių standartus; dėl to BUSP turi būti pagrįsta Europos Sąjungos ir jos valstybių narių puoselėjamosiomis vertybėmis, t. y. demokratija, teisinės valstybės principais, pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms; šios vertybės turi būti pagrindiniai BUSP tikslai;
4. šioje srityje pažymi, kad stipri ES energetinė priklausomybė nuo nedemokratiškos šalių labai kenkia jos užsienio politikos nuoseklumui, tvirtumui ir tvarumui;
5. yra įsitikinęs, kad Europos Sąjunga gali būti įtakinga ir vykdyti tikrą, veiksmingą ir patikimą BUSP tik tada, kai ji aiškiai apibrėš savo bendrus tikslus, apsirūpins tinkamomis priemonėmis, kad tikslai ir jų siekimo būdai atitiktų vienas kitą, bei kalbės vienu balsu, o jos veiksmai bus aiškiai demokratiškai legitimūs, ką turėtų užtikrinti Parlamento vykdoma priežiūra; kartu mano, kad pagrindinius BUSP tikslus galima pasiekti tik tada, jei pats Parlamentas kalbės vienu balsu ir šioje srityje skatins aiškiai atskirti savo specializuotą BUSP klausimus sprendžiančių organų teminę ir geografinę kompetenciją;
6. ragina valstybes nares įsipareigoti prieš priimant strateginius sprendimus užsienio politikos srityje (ypač daugiašalėse organizacijose) konsultuotis su kitomis ES valstybėmis narėmis ir Vyriausiojo įgaliotiniu, kad jų pozicijos strateginių sprendimų atžvilgiu būtų bent jau nuoseklios, darnios, suderinamos ir neigiamai nepaveiktų ES išorės veiksmų nuoseklumo ir sąryšio, taip pat ES, kaip pasaulinės veikėjos, patikimumo trečiųjų šalių požiūriu;

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

2006 m. metinis pranešimas dėl BUSP ir santykių tarp ES institucijų

7. atkreipia dėmesį į Tarybos 2006 m. Tarybos metinį pranešimą dėl BUSP;
8. pripažįsta, kad pranešimo struktūros požiūriu padaryta pažanga, ypač dėl to, kad aprašomi ne tik ankstesniais metais vykdyti veiksmai, bet ir ateities planai; tikisi, kad Taryba kitame metiniame pranešime atsižvelgs į atitinkamas Europos Parlamento priimtas rezoliucijas ir (arba) rekomendacijas;
9. mano, kad Europos Parlamentas turėtų sistemiškiau nustatyti savo poziciją kiekviename BUSP ir ESGP sprendimų priėmimo etape; siekiant padidinti sprendimų pripažinimą visuomenėje ir teisėtumą, pataria į bendrąsias pozicijas ar bendruosius veiksmus, kur reikia, įtraukti nuorodas į Europos Parlamento priimtas pozicijas ir į jas atsižvelgti;
10. pripažįsta, kad Tarybos ir Europos Parlamento santykiuose pasiekta žymios pažangos, ypač nustatant naujas lankstesnes bendravimo priemones; tačiau mano, kad Parlamentas turi priimti tvirtesnę poziciją aptartais klausimais, kuri turėtų būti sistemingai nagrinėjama Taryboje; pažymi, kad pažangos pasiekta ir užtikrinus geresnį institucijų bendradarbiavimą, įskaitant reguliarių keitimąsi nuomonėmis su Vyriausiuoju įgaliotiniu ir dažnesnius Vyriausiojo įgaliotinio ir kitų aukštų pareigūnų apsilankymus Europos Parlamente; tačiau mano, kad dar galima daug nuveikti, ypač kalbant apie tokių apsilankymų laiko parinkimą – jis turėtų būti susietas su Europos Parlamento ir jo kompetentingų institucijų darbotarke;
11. džiaugiasi stiprėjančiu pripažinimu, kad BUSP ir ESGP pripažinimas visuomenėje ir darnumas labai priklauso nuo Vyriausiojo įgaliotinio ir jo tarnybų noro bendradarbiauti su Europos Parlamentu, taip pat nuo Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės pasirengimo veikti bendrai su Europos Parlamentu;

Parlamento 2008 m. prioritetai, susiję su tam tikrais horizontaliaisiais aspektais

12. siūlo 2008 m. pirmenybę teikti ribotam klausimų skaičiui – šie klausimai turėtų labiau atitikti Europos piliečių nerimą ir lūkesčius, susijusius su ES vaidmeniu tarptautiniuose reikaluose;
13. ragina Tarybą ir Komisiją skubiau kartu spręsti šiuo metu Europai rūpimus klausimus, t. y. kovos su terorizmu, organizuotu nusikalstamumu, saugumo stiprinimo pasitelkiant bendradarbiavimą ir vystymąsi, energetinio saugumo, klimato kaitos, tvaraus vystymosi, kaimyninių regionų stabilumo stiprinimo, krizių valdymo, konfliktų prevencijos ir jų sprendimo, masinio naikinimo ginklų neplatavimo, migracijos valdymo, žmogaus teisių ir pilietinių laisvių skatinimo klausimus; palankiai vertina Komisijos ir Vyriausiojo įgaliotinio ataskaitą Europos Vadovų Tarybai dėl klimato kaitos ir tarptautinio saugumo; ragina Tarybą išnagrinėti šią ataskaitą ir pateikti rekomendacijas dėl tinkamų tolesnių veiksmų; pabrėžia išorės aspekto – kertinio akmens kuriant Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę – svarbą;
14. ragina Vyriausiąjį įgaliotinį įvertinti ESS įgyvendinimo nuo 2003 m. pažangą ir trūkumus, taip pat pasiūlymus, kaip šią strategiją tobulinti ir papildyti; mano, kad pagrindiniai principai, kuriais turėtų būti vadovaujama ES išorės veiksmų srityje, yra tarptautinės teisės laikymasis, efektyvus daugiašališkumas, žmonių saugumas ir piliečių teisių apsauga visame pasaulyje, konfliktų prevencija, nusiginklavimas ir tarptautinių institucijų vaidmens paisymas; mano, kad toks įvertinimas turėtų būti platesnės viešos politinės diskusijos pagrindas; pabrėžia, kad ateityje ESS turėtų būti vertinama artimai konsultuojantis su visomis ES institucijomis, įskaitant Europos Parlamentą, ir su valstybių narių parlamentais; mano, kad ESS turėtų būti peržiūrėta taip, kad į ją būtų įtraukta išsami dabartinės NATO misijos, būsimos jos krypties, NATO strateginių ir

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

einamųjų santykių su Europos Sąjunga analizė, taip pat tolesnės NATO plėtros poveikio saugumui analizė; ragina Europos Vadovų Tarybą pirmą kartą parengti nuoseklią poziciją dėl ES ir NATO politikos, kuria būtų siekiama ne tik pagyvinti transatlantinius santykius, bet ir pareikšti paramą Lisabonos sutartyje numatytam ankstyvam ESGP kūrimui;

15. ragina Tarybą apvarstyti galimybę sukurti deramas struktūras, procedūras ir patobulinti esamų veikimą, kad ES galėtų greitai reaguoti krizių atvejais; taip pat ragina sukurti teisinę sistemą, kurioje būtų apibrėžta teisė įsikišti ir pareiga ginti krizių atvejais, įskaitant sprendimų priėmimo procedūras ir tokiems atvejams deramas pareigas;

16. mano, kad užsienio politikos energetinio saugumo aspekto, įskaitant Sąjungos priklausomybę nuo energijos ir kito strateginio tiekimo iš nestabilių ir nedemokratiškų valstybių ir regionų, svarba ir toliau didės; rekomenduoja įvairinti energijos šaltinius ir energijos transportavimo maršrutus bei didinti energijos efektyvumą bei valstybių narių energetinio saugumo politikos solidarumą; smerkia tai, kad valstybės narės pasirašo dvišalius susitarimus dėl energijos jų nederindamos, nes tai pažeidžia Sąjungos kaip visumos ir kitų valstybių narių interesus ir verčia abejoti Sąjungos strateginiais projektais; todėl pabrėžia strateginę *Nabucco* dujotiekio svarbą Europos Sąjungos energetiniam saugumui ir ragina Komisiją bei Tarybą sutelkti visas pastangas sėkmingam ir kuo greitesniam šio projekto įgyvendinimui; pakartoja savo raginimą įsteigti Aukštojo pareigūno užsienio energetikos politikai pareigybę, kuris būtų pavaldus būsimam dvejais pareigas eisiančiam Vyriausiajam įgaliotiniui (Komisijos pirmininko pavaduotojui) ir kuris būtų atsakingas už Sąjungos veiksmų šioje srityje koordinavimą; apgailestauja, kad Taryba ir Komisija nereaguoja į minėtą 2007 m. rugsėjo 26 d. Parlamento rezoliuciją;

17. apgailestauja, kad trūksta pažangos siekiant bendros Europos energetikos užsienio politikos ir apgailestauja, kad tam tikros valstybės narės imasi dvišalių veiksmų, labai mažinančių bendrą Europos Sąjungos derybinę galią ir pastangas siekti bendros energetikos užsienio politikos; primena savo požiūrį, kad ši politika turi būti grindžiama solidarumu, veiksminga ir gerai tarpusavyje susieta vidaus rinka, turinčia visas priemones, reikalingas neutralizuoti monopolinę ir politiškai motyvuotą nekomercinę elgseną, galinčią kelti grėsmę Bendrijos energetiniam saugumui; todėl teigiamai vertina ir tvirtai remia į trečiąją energetikos paketą įtrauktą sąlygą trečiosioms šalims;

18. dar kartą pabrėžia, kad terorizmas, kaip nedemokratiškų valstybių ir teroristų organizacijų naudojama priemonė, yra viena didžiausių grėsmių ES saugumui ir šioje srityje teigiamai vertina ES kovos su terorizmu koordinatoriaus pastangas įtvirtinti ES Kovos su terorizmu strategijos įgyvendinimą; pažymi, kad kova su terorizmu turi būti vykdoma tinkamai laikantis visuotinių demokratiškos vertybių, teisinės valstybės principų, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių bei jų apsaugos, glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautiniais partneriais ir laikantis Jungtinių Tautų (JT) nustatytos strategijos; mano, kad ES santykiuose su trečiosiomis šalimis pirmenybė turi būti teikiama veiksmingam bendradarbiavimui kovojant su terorizmu;

19. primena, kaip svarbu tinkamai valdyti migraciją; todėl mano, kad būtina užtikrinti kilmės ir tranzito šalių bendradarbiavimą ir jį skatinti taikant teigiamų sąlygų politiką; pažymi, kad reikia užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir kovoti su žmones per sieną neteisėtai gabenančiomis grupėmis;

20. kartoja, kad pasaulinio valdymo, tarptautinių institucijų stiprinimas bei tarptautinės teisės reikšmės puoselėjimas išlieka svarbiausiu Sąjungos išorės veiksmų interesu; pabrėžia, kad šioje srityje, skatinant veiksmingesnį daugiašališkumą, pagrindinis vaidmuo tenka JT, ir pabrėžia, kad Sąjunga privalo vieningai raginti savo partnerius plėtoti ir stiprinti demokratiją, žmogaus teises ir teisinę valstybę, nes tai suteikia bendrus pagrindus turtingam ir saugiam pasauliui; dar kartą patvirtina įsipareigojimą siekti JT Tūkstantmečio vystymosi tikslų, ypač pasaulio mastu kovoti su skurdu;

21. mano, kad pasaulinio valdymo srityje ypatingą dėmesį reikia atkreipti į suverenių gerovės fondų ir analogiškų valstybinių ekonominių subjektų atliekamą vaidmenį – šie subjektai turėtų būti skatinami veikti kuo skaidriau ir atskaitingiau;

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

22. mano, kad svarbu, jog ES labiau stengtųsi stiprinti ir įtvirtinti pasaulinės demokratijos remimo politiką; todėl mano, kad būtina šią paramą laikyti BUSP pagrindu ir užtikrinti ES institucijų ir valstybių narių veiksmų nuoseklumą;

23. primena, kad būtina veiksmingai įgyvendinti susitarimuose su trečiosiomis šalimis esančias sąlygas dėl žmogaus teisių, nuostatas dėl ginklų neplatavimo, kovos su terorizmu ir kad į šiuos susitarimus būtina įtraukti energetinio saugumo sąlygą, kad būtų užtikrintas ES išorės politikos nuoseklumas ir veiksmingumas;

24. primygtinai teigia, kad reikia toliau daryti spaudimą, kad tarptautiniu lygmeniu būtų įgyvendinama ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategija, aktyviai stengtis išsaugoti esamą ginklų kontrolės ir nusiginklavimo sistemą, ypač siekiant, kad išsigalioję Visapusiška branduolinių ginklų bandymo draudimo sutartis (angl. CTBT), būtų nuosekliai įgyvendinama ir nuodugniai stebima cheminių ginklų draudimo konvencija, tarptautinis kasetinių šaudmenų draudimas, visuotinai taikoma žemės minų draudimo konvencija; daugiau dėmesio skirti prekybos šaulių ginklais stebėjimo iniciatyvai ir kitoms ginklų neplatavimo ir nusiginklavimo iniciatyvoms ir klausimams; labiau įtvirtinti daugiašales ginklų neplatavimo sutartis ir suteikti lėšų ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategijai įgyvendinti; ragina ES ir valstybes nares atlikti konstruktyvų ir veiksmingą vaidmenį išeinant iš aklavietės, susidariusios Ženevos nusiginklavimo konferencijoje, ir imtis veiksmų užtikrinti, kad derybomis būtų pasiekta nediskriminacinė, daugiašalė, tarptautinė branduoliniams ginklams skirtų skylančių medžiagų gamybos draudimo sutartis, kurios vykdymą būtų galima veiksmingai patikrinti;

Parlamento 2008 m. prioritetai, susiję su geografinėmis sritimis

25. mano, kad Sąjungos plėtra ir toliau turėtų būti svarbiausias 2008 m. klausimas ir kad jis turi būti pagrįstas Sąjungos gebėjimu integruoti naujas valstybes nares; tačiau pažymi, kad Europos Sąjunga ir jos valstybės narės nuolat kinta ir vystosi (atsižvelgiant į plėtros poveikį Sąjungos institucijoms, finansiniams ištekliams ir gebėjimui siekti savo politinių tikslų);

26. mano, kad 2008 m. ES prioritetas turėtų būti stabilumas Vakarų Balkanuose, kaip teigiama 2006 m. Tarybos metiniame pranešime; todėl mano, kad ypač svarbu padvigubinti pastangas siekiant priartinti Vakarų Balkanus prie ES, įskaitant bevizio režimo įvedimą, regioninio bendradarbiavimo prekybos, transporto, energetikos srityse gerinimą ir Vakarų Balkanų šalių dalyvavimą Bendrijos programose; mano, kad tam reikalingas didesnis dėmesys ekonominiais ir socialiniais klausimams palengvintų ir paremtų šių šalių pasirengimą stoti į ES, kaip nustatyta Salonikų darbotvarkėje;

27. mano, kad dialogas su Serbija turėtų būti aktyvesnis ir turėtų būti imamasi konkrečių veiksmų europinei šaliai perspektyvai įtvirtinti; mano, kad Stabilumo ir asociacijos susitarimo pasirašymas – labai konkretus žingsnis būsimos Serbijos stojimo į ES link; ragina skirti didelę pagalbą, vykdyti abipusius įsipareigojimus ir imtis bendradarbiavimo priemonių, įskaitant vizų režimo liberalizavimo plano rengimą; pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas ryšiams su visomis demokratinėmis jėgomis ir pilietine visuomene bendrų interesų srityse stiprinti; mano, kad ES turėtų sukurti deramas politikos priemones ir inicijuoti atitinkamus procesus siekdama neleisti Serbijai izoliuotis;

28. atkreipia dėmesį į 2008 m. vasario 18 d. vykusiam Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdyje priimtą išvadą, kuriame Taryba pažymėjo, kad 2008 m. vasario 17 d. Kosovo asamblėja priėmė rezoliuciją, skelbiančią Kosovo nepriklausomybę, ir kad valstybės narės savo santykius su Kosovu nustatys remdamosi savo praktika ir tarptautine teise;

29. mano, kad Europos Sąjungos teisinės valstybės (EULEX) misija Kosove turėtų ginti tautinių mažumų interesus, kaip numatyta Ahtisaario plane, siekiant išlaikyti šios teritorijos daugiatautiškumą, stiprinti etninių bendruomenių tarpusavio pasitikėjimą, apsaugoti kultūrinį, religinį ir istorinį paveldą, stiprinti teisinę valstybę ir skatinti ekonomikos vystymąsi; pažymi, vietos lygmens atsakomybė už šiuos veiksmus užtikrins sėkmingą perėjimą ir tvarų socialinį, politinį ir ekonominį Kosovo vystymąsi; išreiškia susirūpinimą susidariusia beviltiška padėtimi derybose dėl Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijai Kosove (UNMIK)

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

atsakomybės perdavimo EULEX misijai; ragina valstybes nares imtis suderintų veiksmų JT siekiant užtikrinti, kad EULEX misija būtų pripažinta tarptautinės civilinės bendruomenės veiklos Kosove dalimi pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244 (1999);

30. pabrėžia, kad ES turi toliau stebėti mažumų padėtį visose Vakarų Balkanų šalyse, kad galėtų užtikrinti veiksmingą visų mažumų grupių ir jų teisių apsaugą, ir kad šioje srityje turėtų būti toliau siekiama pažangos, atitinkančios Europos standartus; mano, kad reikia pasinaudoti 2008 m. – Kultūrų dialogo metais ir skatinti abipusį supratimą bei švietimą, kuriuo būtų diegiama tolerancija;

31. pabrėžia, kad Europos kaimynystės politikos (EKP) stiprinimas turėtų būti vienas iš svarbiausių 2008 m. tikslų ir kad jo siekiant turėtų būti vykdoma labiau diferencijuota politika mūsų kaimynų atžvilgiu – tinkamai atsižvelgiant į jų lūkesčius ir Sąjungos strateginius interesus; mano, kad vykdam šią persvarstytą politiką turėtų būti geriau ir plačiau panaudojamos esamos Bendrijos priemonės;

32. primena, kad EKP šalyse neišspręsti konfliktai kelia didelę grėsmę ES išorės sienų saugumui ir veiksmingam EKP įgyvendinimui; pabrėžia, kad po 2007 m. plėtros ES sienos dar labiau priartėjo prie šių konfliktinių regionų; todėl ragina ES, vadovaujantis tarptautine teise ir teritorinio vientisumo principais, aktyviau ir visapusiškiau dalyvauti nuolatiniuose šių konfliktų sprendimo veiksmuose, ypač Moldovos Respublikos Padnestrės regione ir ragina ES aktyviau dalyvauti konfliktų valdyme;

33. mano, kad Sąjunga turėtų skirti daugiausia dėmesio trijų svarbiausių Viduržemio jūros, Baltijos jūros ir Juodosios jūros regionų ekonominio bendradarbiavimo plėtrai, ekonominiam stabilumui ir demokratijai, pasinaudodama tuose regionuose jau sukurtais bendradarbiavimo struktūromis, įtvirtindama institucinės ir regioninės politikos sinergiją ir padėdama tų regionų valstybėms jų integracijos procese; teigiamai vertina 2007 m. kovo 13-14 d. Europos Vadovų Tarybos išdėstytą ketinimą paskatinti Barselonos procesą; pažymi, kaip svarbu pasiekti apčiuopiamų rezultatų kuriant Europos ir Viduržemio jūros regioną, kuriame turėtų būti skatinamas pagarba žmogaus teisėms, ekonominis ir socialinis pietinėje Viduržemio jūros pakrantėje esančių šalių vystymasis ir daugiau dėmesio skiriama energetikos ir aplinkosaugos problemoms;

34. pabrėžia, kad Juodosios jūros ir Baltijos jūros regionai yra strategiškai svarbūs Europos Sąjungai ir todėl nusipelno nuoseklesnio požiūrio, t. y. tokio, koks taikomas Viduržemio jūros regionui; ragina Tarybą ir Komisiją plėtoti regioninį bendradarbiavimą su Juodosios jūros ir Baltijos jūros regionais; mano, kad vienodą dėmesį šiems trims svarbiausiems regionams ir jų pusiausvyrą geriausia būtų užtikrinti įkuriant naujas regioninio bendradarbiavimo institucijas Juodosios jūros ir Baltijos jūros regionuose ir kartu stiprinant santykius su esamomis daugiašalėmis asamblėjomis, pvz., Juodosios jūros regiono ekonominio bendradarbiavimo parlamentine asamblėja;

35. pabrėžia, kad reikia stiprinti transatlantinį aljansą ir intensyvinti ryšius su Jungtinėmis Valstijomis, *inter alia*, sudarant naują pažangesnį ir išsamesnį Transatlantinės partnerystės susitarimą, kurio teikiamos galimybės turėtų būti iki galo išnaudotos ir į kurį turėtų būti įtrauktos konsultacijos ir bendradarbiavimas bendrų interesų srityse, pilietinių konfliktų prevencija, tarptautinė teisinė tvarka, taika ir nusiginklavimas, tvarus vystymasis ir kova su skurdu; palankiai vertina Transatlantinės ekonomikos tarybos įsteigimą; pabrėžia Transatlantinio įstatymų leidėjų dialogo parlamentinio lygmens svarbą bei poreikį pradėti išsamesnį dialogą su JAV Kongresu dėl ES ir JAV santykių ateities, NATO ateities ir JT reformos;

36. mano, kad labai svarbu, jog 2008 m. Sąjunga persvarstytų savo santykius su Rusija; mano, kad šie santykiai turėtų būti pagrįsti darnia partneryste, kuri spręstų tokius globalinius klausimus kaip masinio naikinimo ginklų neplatinimas ir regioninis bei energetinis saugumas ir skatintų demokratijos įtvirtinimą, žmogaus teisių apsaugą, laisvą prekybą ir, svarbiausia, teisinės valstybės principų paisymą; primena, kad tikra partnerystė privalo būti pagrįsta vienodu elgesiu su visomis valstybėmis narėmis, gerais santykiais su

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

kaimyninėmis valstybėmis, skaidrumu ir atskaitingumu; prašo valstybių narių savo santykius su Rusijos Federacija koordinuoti vadovaujantis bendrais Sąjungos interesais; ragina Tarybą ir Komisiją užtikrinti, kad mandate dėl būsimos susitarimo būtų ne tik pabrėžiami šie bendri interesai, bet ir nustatytas jo įgyvendinimo kontrolės mechanizmas;

37. ragina Tarybą ir Komisiją ir toliau dėti pastangas veikiant per Artimųjų Rytų ketvertą ir pačiame regione, skatinant Izraelio ir Palestinos gyventojų derybas, kad jie pasiektų išsamų, ilgalaikį ir sąžiningą taikos susitarimą, kuris būtų grindžiamas dviem saugiomis ir perspektyviomis valstybėmis, atsižvelgiant į Anapolio darbotvarkėje nustatytus išpareigojimus; mano, kad Sąjunga, siekdama šio taikaus sprendimo, atitinkamose tarptautinėse organizacijose (remdamasi savo finansiniu ir politiniu įnašu šiose organizacijose) turėtų naudoti visą įmanomą poveikį abiem pusėms finansų, prekybos ir politikos srityse;

38. mano, kad Neplatinimo sutartyje nustatytam branduolinių ginklų neplatinimo režimui kyla didelis pavojus; ragina Tarybą ir ypač dvi branduolinius ginklus turinčias valstybes nares pateikti Europos iniciatyvą dėl Neplatinimo sutarties VI straipsnyje numatytų pareigų įvykdymo, ypač rengiantis 2010 m. Neplatinimo sutarties persvarstymo konferencijai; griežtai prieštarauja masinio naikinimo ginklų gamybai ir platinimui, kuris gali tapti vis didesnio skaičiaus šalių tikrove, nes neįmanoma aiškiai atskirti energetikai naudojamos branduolinės technologijos nuo naudojamos ginklų gamybai; todėl pirmiausia pažymi neapibrėžtumą dėl Irano branduolinės programos tikslų; ragina Iraną savo santykiuose su TATENA būti skaidrų ir atkurti tarptautinės bendruomenės pasitikėjimą juo; ragina JT Saugumo Tarybos narius Irano klausimą grąžinti Tarptautinei atominės energijos agentūrai ir pradėti derybas be išankstinių sąlygų; ragina valstybes nares uždrausti bet kokį branduolinės technologijos eksportą į visas Neplatinimo sutarties papildomų protokolų neratifikavusias šalis;

39. mano, kad ES turėtų padėti kurti pasitikėjimą šalimis, su kuriomis ji neturi sutartinių santykių arba šie santykiai silpni – skatinti žmonių tarpusavio ryšius, pvz., miestų dvynių arba Erasmus Mundus programomis;

40. tikisi, kad bus greitai ir nuodugniai įgyvendinta Centrinės Azijos strategija;

41. kartoja, kad tarptautinio solidarumo, stabilumo, taikos, demokratijos, žmogiškojo ir ekonomikos vystymosi, teisinės valstybės principo ir kovos su narkotikais skatinimas ir toliau turi likti vienu 2008 m. ES politikos Afganistano klausimu prioritetų; pabrėžia, kad Afganistane būtina atkurti saugumą, o to vien karinėmis priemonėmis pasiekti negalima; pabrėžia, kad siekiant šio tikslo ne mažiau svarbu sustiprinti policijos pajėgas, kurios padėtų įtvirtinti teisinės valstybės principus ir paremtų vystymąsi; teigiamai vertina ES policijos misijos Afganistane (EUPOL Afganistanas) panaudojimą, ragina ES valstybes nares ją aprūpinti patyrusiais ir gerai parengtais darbuotojais ir ilgainiui ją net išplėsti; reiškia susirūpinimą, kad nepakankamas tarptautinės bendruomenės veiksmų (ypač ES ir NATO) ir santykių su Afganistano valdžios institucijomis koordinavimas labai kenkia veiksmų šiame regione efektyvumui; ragina visus dalyvius dėti pastangas, kad padėtis pagerėtų; šiuo požiūriu džiaugiasi, kad JT Generalinio Sekretoriaus ypatinguoju įgaliotiniu Afganistane paskirtas Kai Eide;

42. rekomenduoja 2008 m. stiprinti politinius ir ekonominius ryšius su Kinija (su sąlyga, kad demokratijos ir žmogaus teisių srityje bus pasiekta esminės pažangos ir kad Kinija paisys didelio ES susirūpinimo dėl jos elgesio Tibete) ir šiais klausimais su valdžios institucijoms palaikyti konstruktyvų dialogą – juolab kad artėja Pekino olimpinės žaidynės; prašo Kiniją sukurti išsamią, į ateitį orientuotą šalies atstatymo koncepciją, labiau atsižvelgiant į įvairias Kinijos tautas ir kultūros tradicijas; apgailestauja, kad trūksta pastebimų ES ir Kinijos dialogo žmogaus teisių srityje rezultatų;

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

43. rekomenduoja 2008 m. plėtoti visapusiškesnius politinius ir ekonominius ryšius su Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN) remiantis tuo, kad demokratijos ir žmogaus teisių srityje pasiekta esminės pažangos; pripažįsta, kad ASEAN tampa vis svarbesnė užtikrinant regiono stabilumą ir gerovę; mano, kad ES ir ASEAN turi daug galimybių pagerinti bendradarbiavimą – jei ASEAN darys pažangą regiono integracijos bei demokratijos ir žmogaus teisių srityse; lieka itin susirūpinęs padėtimi Birmoje;

44. pabrėžia, kad 2008 m. reikia iš esmės vykdyti 2007 m. gruodžio mėn. Lisabonoje vykusio ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikimo sprendimus; šiuo požiūriu teigiamai vertina dvejus pareigas eisiančio ES ypatingojo įgalotinio Afrikos Sąjungai (Europos Komisijos delegacijos Afrikos Sąjungoje vadovo), kuris apsisistos Adis Abeboje, paskyrimą; mano, kad ES, bendradarbiaudama su JT, turėtų ypač stengtis stiprinti Afrikos Sąjungos taikdarystės ir taikos palaikymo pajėgumus; šioje srityje teigiamai vertina ES saugumo sektoriaus reformų misijas Kongo Demokratinėje Respublikoje ir Gvinėjos Bisau Respublikoje ir ragina koordinuotai naudoti BUSP ir Bendrijos priemones, pvz., stabilumo priemonę;

45. tikisi, kad 2008 m. gegužės mėn. Limoje vyksiančio 5-ojo ES ir Lotynų Amerikos ir Karibų jūros šalių aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatas bus paskelbto dviejų regionų susitarimo turinio atnaujinimas ir papildymas, įskaitant Europos Parlamento siūlomo dviejų regionų solidarumo fondo įsteigimą, bei derybų dėl ES asociacijos sutarties su Mercosur, Andų bendrija ir Centrine Amerika baigimas iki 2008 m. pabaigos;

46. atkreipia dėmesį į daugelį savo rezoliucijų ir pranešimų dėl įvairių svarbių geografinių sričių, nes jos yra vertingas indėlis į diskusijas dėl to, kaip turi būti plėtojama ES politika šių geografinių sričių atžvilgiu;

47. rekomenduoja, kad Sąjunga sustiprintų savo politinį dialogą su trečiosiomis šalimis ir regionais, ypač su pagrindinėmis partnerėmis; atsižvelgdamas į tai, pakartoja, kad parlamentinei diplomatijai, kaip papildomai Sąjungos santykių su trečiosiomis šalimis ir regionais priemonei, tenka svarbus vaidmuo, kuris atliekamas iš esmės per tris pagrindines tarpparlamentines asamblėjas (Afrikos, Karibų jūros baseino bei Ramiojo vandenyno šalių ir ES jungtinę parlamentinę asamblėją (AKR ir ES JPA), Europos Sąjungos ir Viduržemio jūros valstybių parlamentinę asamblėją (EVPA) ir Europos ir Lotynų Amerikos parlamentinę asamblėją (EuroLat)); įsipareigoja iki 2009 m. įsteigti ES ir Rytinių kaimyninių šalių parlamentinę asamblėją (EuroNest), kad būtų sustiprintas politinės partnerystės tarp Parlamento ir EKP dalyvaujančių Rytų šalių parlamentinis aspektas;

48. dar kartą ragina valstybes nares, kurios yra ir JT Saugumo Tarybos narės, geriau derinti savo veiksmus šioje Taryboje, kad būtų padidintas Sąjungos veiksmų tarptautinėje arenoje efektyvumas, ir, atsižvelgiant į ilgesnę perspektyvą, per didžiąją JT sistemos reformą siekti Saugumo Taryboje užtikrinti vietą ES; ragina JT Saugumo Tarybos nuolatinių narių statusą turinčias valstybes nares glaudžiau bendradarbiauti su šio statuso neturinčiomis valstybėmis narėmis;

BUSP efektyvumas, nuoseklumas ir matomumas

49. džiaugiasi, kad Lisabonos sutartimi buvo padaryta su išoriniais veiksmais, BUSP ir ESGP (kuri taps BSGP) susijusių patobulinimų; mano, kad naujoji sutartis labai sustiprina Sąjungos išorinius veiksmus ir jos vaidmenį tarptautiniuose santykiuose bei sudaro sąlygas sustiprinti Sąjungos gebėjimą efektyviai veikti pasaulinėje arenoje ir taip padidinti Sąjungos matomumą ir sustiprinti tarptautinę padėtį;

50. tikisi, kad visos valstybės narės nedelsdamos ratifikuos Lisabonos sutartį ir ji laiku įsigalios; sveikina Lisabonos sutartį jau ratifikavusias valstybes nares;

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

51. 51.džiaugiasi dėl Sąjungos institucinės sandaros pagerinimo BUSP srityje, ypač dėl:
- a) Sąjungos vyriausiojo įgalotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris taip pat eis Parlamentui atskaitingo Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Užsienio reikalų ministrų tarybos pirmininko pareigas ir kuris vykdys BUSP ir BSGP, prisidės prie politikos vystymo ir užtikrins Sąjungos išorės veikslių nuoseklumą, pareigybės įsteigimo;
  - b) Europos išorės veikslių tarnybos (angl. EEAS), kuri padės Vyriausiajam įgalotiniui ir kurios darbuotojai bus Komisijos, Tarybos sekretoriato ir nacionalinių diplomatinių tarnybų atstovai, įsteigimo pritarus Komisijai ir pasikonsultavus su Europos Parlamentu;
52. džiaugiasi dėl Sąjungos išorės veikslių srities išplėtimo, įskaitant nustatytą naują teisinį pagrindą ir priemones, darančius teigiamą poveikį su BUSP susijusioms sritims, pvz., EKP, juridinio asmens statuso suteikimui Sąjungai, skubiai finansinei paramai trečiosioms šalims, humanitarinei pagalbai, sankcijoms prieš nevalstybines struktūras, erdvės politikai, energijos saugumui, kovai su klimato kaita, apsaugai nuo tarptautinio terorizmo ir asmeninių duomenų apsaugai;
53. pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti politinį Sąjungos išorės veikslių, ypač BUSP, BSGP, vystymosi ir prekybos politikos, nuoseklumą; šioje srityje pabrėžia, kad siekiant politikos nuoseklumo svarbų vaidmenį turėtų atlikti Vyriausiasis įgalotinis ir Europos išorės veikslių tarnyba (angl. EEAS);
54. primena, kad Sąjungai suteikus juridinio asmens statusą kiltų klausimų dėl jos statuso tarptautinėse organizacijose, pvz., JT; mano, kad būsimas Sąjungos statusas JT turėtų atitikti jos finansinį ir politinį inaišą;

Lisabonos sutartis ir jos poveikis Tarybos, Parlamento ir Komisijos santykiams BUSP/BSGP klausimais bei parlamentinei BUSP/BSGP priežiūrai

55. mano, kad nepaprastai svarbu pasiekti kuo artimesnį bendradarbiavimą tarp Europos Vadovų Tarybos pirmininko, Komisijos pirmininko, Vyriausiojo įgalotinio ir besikeičiančios pirmininkaujančios valstybės, norint užtikrinti, kad jų skirtingos funkcijos prisidėtų prie BUSP nuoseklumo ir veiksmingumo;
56. ragina Tarybą iš esmės reaguoti į oficialiuose Parlamento pranešimuose, ypač rezoliucijose dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principo pažeidimų atvejų, pareikštus pageidavimus ir susirūpinimą;
57. ragina Tarybą ištirti tam tikriems nepakenčiamiems režimams, pvz., Mugabės režimui Zimbabvėje ir karinės chuntos režimui Birmoje, taikomų savo sankcijų politikos veiksmingumą ir patvirtinti priemones šiai politikai tobulinti, įskaitant reikiamas sistemas šiai politikai nuodugniai stebėti ir jos įgyvendinimui užtikrinti;
58. ragina būsimą Vyriausiąjį įgalotinį (Komisijos pirmininko pavaduotoją) remiantis Vyriausiojo įgalotinio ir už išorės santykius atsakingo Komisijos nario reguliarių apsilankymų į Europos Parlamento plenarynuose posėdžiuose ir į Užsienio reikalų komitete, taip pat neoficialiuose susitikimuose, patirtimi, nustatyti reguliarių ir sistemą konsultavimąsi esminiais klausimais su Europos Parlamentu ir Parlamentą įtraukti į sprendimų priėmimo procesą taip stiprinant pagrindinių BUSP krypčių skaidrumą ir atskaitingumą; pažymi, kad būsimosios Vyriausiojo įgalotinio (Komisijos pirmininko pavaduotojo) pareigybės teisinis statusas tiesiogiai priklausys nuo Parlamento;
59. pabrėžia, kad Tarybos ir Europos Parlamento santykius taip pat reikia persvarstyti, siekiant atsižvelgti į būsimos BSGP pagrindines reformas ir į didesnius Europos Parlamento kontrolės įgaliojimus po likusių Vakarų Europos Sąjungos kompetencijų perdavimo ES; šioje srityje teigiamai vertina nuostatas dėl artimesnio Europos Parlamento ir valstybių narių parlamentų bendradarbiavimo;

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

60. todėl reikalauja iki įsigaliojant Lisabonos sutarčiai parengti Europos Parlamento ir Tarybos tarpinstitucinį susitarimą, kuriame būtų apibrėžti abiejų institucijų darbo santykiai išorės veiksmų srityje, įskaitant dalijimąsi konfidencialia informacija; reikalauja, kad Komisijos ir Europos Parlamento pagrindų susitarimas būtų atnaujintas atsižvelgiant į Lisabonos sutarties nuostatas;

61. reikalauja, kad būsimasis Vyriausiasis įgaliotinis (Komisijos pirmininko pavaduotojas) pradėtų eiti pareigas kartu su naująja Komisija 2009 m. lapkričio 1 d., kad būtų rastas laikinas sprendimas, ką daryti nuo Reformų sutarties įsigaliojimo iki 2009 m. lapkričio 1 d., ir kad Europos Vadovų Taryba su Komisijos pirmininko pritarimu visapusiškai konsultuotųsi su Parlamentu dėl Vyriausiojo įgaliotinio (Komisijos pirmininko pavaduotojo) paskyrimo bei dėl visų kitų tarpinių paskyrimų; šiuo požiūriu mano, kad skiriant Vyriausiąjį įgaliotinį (Komisijos pirmininko pavaduotoją) būtina taikyti *ad hoc* svarstymo procedūrą, o vadovaujančiu komitetu galėtų būti Užsienio reikalų komitetas;

62. pabrėžia, kokią didelį poveikį EIVT įkūrimas turės ES išorės santykiams; pabrėžia, kad šiam procesui reikia skaidrumo ir demokratinio įnašo; primena apie savo teisę būti įtrauktam į konsultacijas prieš įkūrimą EIVT pagal ES sutarties 13a straipsnio 3 dalį; reikalauja visapusiško bendradarbiavimo parengiamajame darbe šiuo klausimu; savo rengiamame pranešime išsamiau nagrinėja šį klausimą; tikisi, kad sukūrus EIVT taps aiškesni ES specialiųjų įgaliotinių skyrimo ir vertinimo, jų funkcijų apibrėžimo ir tikslo nustatymo kriterijai, įgaliojimų trukmė, jų koordinavimas su Europos Komisijos delegacijų įgaliojimais ir įgaliojimų tarpusavio papildomumas;

63. ragina būsimą Vyriausiąjį įgaliotinį (Komisijos pirmininko pavaduotoją) bei Tarybą ir Komisiją stiprinti bendradarbiavimą su veikiančiomis daugiašalėmis parlamentinėmis asamblėjomis (AKR ir ES, EVPA, EuroLat ir EuroNest (kai bus įkurta)), kuriose Sąjungos parlamento nariai dirba kartu su kolegomis iš kai kurių svarbių valstybių, nes toks bendradarbiavimas aiškiai padidina Sąjungos išorės veiksmų nuoseklumą ir veiksmingumą;

64. mano, kad Europos saugumo ir gynybos politikos (ESGP) srityje būtina parlamentinė priežiūra; taigi ragina Politikos ir saugumo komitetą (PSK) kartu su Parlamentu sukurti konfidencialios informacijos apie atsirandančias krizes ar tarptautiniam saugumui grėsmę keliančius įvykius sistemą, panašią į kai kurių valstybių narių parlamentuose taikomas sistemas – informacija, nelygu, koks jos slaptumo lygis, būtų keičiamasi arba uždaruose komitetų posėdžiuose arba PSK ir atitinkamų komitetų ar pakomitečių paskirtų narių bendruose posėdžiuose;

65. mano, kad, atsižvelgiant į neoficialių Tarybos posėdžių kitais politiniais klausimais praktiką, Užsienio reikalų komiteto pirmininkui būtina suteikti teisę dalyvauti valstybių narių užsienio reikalų ministerijos neoficialiuose posėdžiuose (vadinamuosiuose Gymnich posėdžiuose);

66. pabrėžia, kad būtina užtikrinti Europos gynybos agentūros vykdomų veiksmų demokratinę atskaitomybę ir skaidrumą;

BUSP ir (arba) BSGP finansavimas Lisabonos sutarties požiūriu

67. džiaugdamasis pažymi, kad Lisabonos sutartimi sustiprinami Europos Parlamento biudžeto sudarymo įgaliojimai visų ES išlaidų atžvilgiu, įskaitant EIVT – Europos Parlamentui suteikiant lygiateisiškumą su Taryba, atsisakant privalomų ir neprivalomų išlaidų atskyrimo ir padarant daugiametę finansų struktūrą teisiškai įpareigojančią;

68. apgailestauja dėl nereikalingo nuostatų dėl skubaus BSGP veiksmų finansavimo ne iš ES biudžeto sudėtingumo; primygtinai reikalauja, kad ateityje visi Sąjungos išorės veiksmai (įskaitant su būsimą BSGP susijusius veiksmus, bet neįtraukiant visų karinių išlaidų) būtų finansuojami iš bendro ES biudžeto;

2008 m. birželio 5 d., ketvirtadienis

69. dėl to pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti civilinių krizių valdymo kontrolei, kai sutelkiami Tarybos, Komisijos ir valstybių narių ištekliai ir įvairi atsakomybė, kad būtų užtikrintas optimalus veiksmingumas ir koordinavimas;

70. pripažįsta, kad pirmiau minėtame 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstituciniame susitarime numatyti bendri konsultaciniai Užsienio reikalų komiteto biuro, Biudžeto komiteto ir PSK posėdžiai yra naudingi; taip pat remia mintį, kad reikia už išorės veiksmus atsakingus Europos Parlamento komitetų pirmininkus ir (arba) pranešėjus įtraukti į naujojo Taikinimo komiteto, skirto naujam biudžeto procedūrai, veiklą, jei manoma, kad tai būtina metinės procedūros atžvilgiu;

71. reikalauja, kad, atsižvelgdama į pirmiau minėtą 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinį susitarimą, kuriame numatytas struktūrinis Tarybos ir Europos Parlamento dialogas, Taryba, prieš priimdama bet kokią sprendimą dėl BUSP, apie tai praneštų Europos Parlamentui;

72. mano, kad bendra 1 740 milijonų EUR suma, skirta BUSP 2007–2013 m., yra per maža norint įgyvendinti Sąjungos užmojų tapti pasaulinio masto veikėja, nors pripažįsta, kad sprendimas 2008 m. BUSP skirti 285 mln. EUR – svarbus žingsnis pirmyn, palyginti su ankstesnių metų lėšų paskirstymu (t. y. 125 mln. EUR daugiau nei 2007 m.); pabrėžia, kad tokį skirtų lėšų didinimą turėtų lydėti stipresnės parlamentinės kontrolės priemonės ir geresnis Tarybos bendradarbiavimas;

73. būsimajame pranešime šiuo klausimu pateiks konkrečių pasiūlymų dėl EIVT finansavimo ir biudžeto kontrolės;

*
*   *
*

74. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui, NATO Generaliniam sekretoriui ir Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos pirmininkui.

Europos saugumo strategija ir ESGP

P6_TA(2008)0255

2008 m. birželio 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos saugumo strategijos ir ESGP įgyvendinimo (2008/2003(INI))

(2009/C 285 E/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos saugumo strategiją (ESS), kurią Europos Vadovų Taryba priėmė 2003 m. gruodžio 12 d.,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 13 d. Lisabonoje pasirašytą Lisabonos sutartį,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos pirmininkavimo išvadą,
- atsižvelgdamas į ES Tarybai pirmininkavusių valstybių 2007 m. birželio 18 d. ir gruodžio 10 d. pranešimus apie Europos saugumo ir gynybos politiką (ESGP),